

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง หารือกรณีการจ่ายเงินค่าชดเชยสวนป่าสำหรับโครงการขนาดเล็ก

กรมชลประทาน ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๓๐๓/๓๔๘๙ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยกรมชลประทานมีความประสงค์ก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยซัดสี่เสียดใหญ่ จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งเป็นโครงการชลประทานขนาดเล็ก โดยพื้นที่ที่จะดำเนินการก่อสร้างอยู่ในเขตพื้นที่สวนป่าองค์พระ จังหวัดสุพรรณบุรี เนื้อที่ ๑๗๖ ไร่ ๑ งาน ๔๖ ตารางวา ซึ่งกรมชลประทานจะต้องตั้งงบประมาณหรือจัดหาเงินอื่นใด เพื่อให้กรมป่าไม้และองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ปลูกสร้างสวนป่าและบำรุงรักษาสวนป่าทดแทนรวมทั้งสิ้นเป็นเงิน ๖,๓๖๒,๔๔๙.๙๔ บาท (หกล้านสามแสนหกหมื่นสองพันสี่ร้อยสี่สิบเก้าบาทเก้าสิบสี่สตางค์) แต่เนื่องจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๒ หมวด ๑ ข้อ ๕ (๕) ซึ่งระบุว่า “แหล่งน้ำขนาดเล็กไม่มีการจ่ายค่าชดเชยสำหรับที่ดิน” กรมชลประทานจึงไม่สามารถขออนุมัติเงินประจำงวดต่อสำนักงบประมาณ เพื่อนำมาจ่ายเป็นค่าชดเชยการปลูกสร้างสวนป่าดังกล่าวได้ ซึ่งเรื่องนี้ได้แจ้งให้กรมป่าไม้และองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทราบแล้ว ต่อมาสำนักงานอนุรักษ์และพัฒนาสวนป่าภาคกลาง องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ แจ้งว่า ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวจะหมายความว่าดินครอบครองที่มีได้ร้องขอชดเชยที่ดินจึงไม่มีการจ่ายค่าชดเชยที่ดิน มิใช่ไม่ให้จ่ายเงินค่าชดเชยที่ดิน และผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์พื้นที่สวนป่าจะต้องตั้งงบประมาณหรือจัดหาเงินอื่นใด เพื่อให้กรมป่าไม้ปลูกสร้างและบำรุงรักษาสวนป่าทดแทน ประกอบกับองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นรัฐวิสาหกิจ ซึ่งไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐที่ต้องหาเงินค่าใช้จ่ายมาใช้ในการปฏิบัติงาน จึงขอให้กรมชลประทานจ่ายเงินชดเชยการปลูกสร้างและบำรุงรักษาสวนป่าองค์พระ

กรมชลประทานจึงขอหารือว่า ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๒ ข้อ ๕ (๕) คำว่า “ไม่มีการจ่ายค่าชดเชยสำหรับที่ดิน” ครอบคลุมถึงค่าชดเชยการปลูกสร้างสวนป่าและบำรุงสวนป่าซึ่งกำหนดไว้ตามแนวทางปฏิบัติของกรมป่าไม้ด้วยหรือไม่ ทั้งนี้จะได้ปฏิบัติให้ถูกต้องต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมชลประทาน โดยรับฟังข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

และกรมชลประทาน) ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมทรัพยากรน้ำ และ กรมป่าไม้) ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงบประมาณ) และผู้แทนองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ แล้ว เห็นว่า ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นระเบียบที่กำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นไปอย่างมีเอกภาพ มีการวางแผนอย่างเป็นระบบสอดคล้องสัมพันธ์กัน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาสูงสุด ระเบียบดังกล่าวไม่ใช่ข้อกำหนดที่เป็นหลักเกณฑ์การจ่ายเงินค่าชดเชยสำหรับที่ดินในการสร้างแหล่งน้ำ ดังนั้น เมื่อมีการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำในที่ดินที่มีการปลูกสร้างสวนป่า กรมชลประทานจึงต้องจ่ายค่าชดเชยสำหรับที่ดินซึ่งครอบคลุมถึงการปลูกสร้างสวนป่า และบำรุงสวนป่าด้วย

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๕๔๘